

EINDE BALANSRECESSIE VS GEEN REDEN TOT FEESTVIEREN

TEKST: CEES RIJSDIJK (BELEGGINGSSTRATEEG SNS BANK)

Amerikanen zijn ineens aan het sparen geslagen en dat helpt niet om de economie in een groeispurt te krijgen.

We weten het eindelijk zeker. De recessie in de Verenigde Staten is echt voorbij. De alom erkende arbiter, een groep academische economen met de kloeke naam National Bureau of Economic Research's Business Cycle Dating Committee, heeft nu dan toch eindelijk verklaard dat de recessie in juni 2009 ten einde kwam.

Daarmee heeft de recessie achttien maanden geduurd, een naoorlogs record. Dat ze zo lang duurde, kwam doordat de oorzaken niet lagen in de 'echte', maar in de financiële economie. Door goedkope en ongedisciplineerde kredietverlening werden de prijzen van onroerend goed en effecten flink opgeblazen. Toen de luchtbel barstte, resteerden slechts huizenhoge schulden.

Daarmee werd het een zogenaamde 'balance sheet recession'. En dat is ook nu nog van belang.

Vanwege de hoge schulden en de gedaalde huizenprijzen blijft het Amerikaanse consumentenvertrouwen abominabel laag. De Amerikaan besteedt niet, maar wordt een nijvere spaarder die slechts gericht is op het op orde brengen van zijn huishoudboekje. Omdat de particuliere bestedingen in hoge mate de bedrijvigheid bepalen, zal het conjunctuurherstel zwakker zijn dan normaal. De economie zal nog zeker een jaar en vermoedelijk langer op zijn best een laag groeipad bewandelen. En dat zal wel even wennen worden.

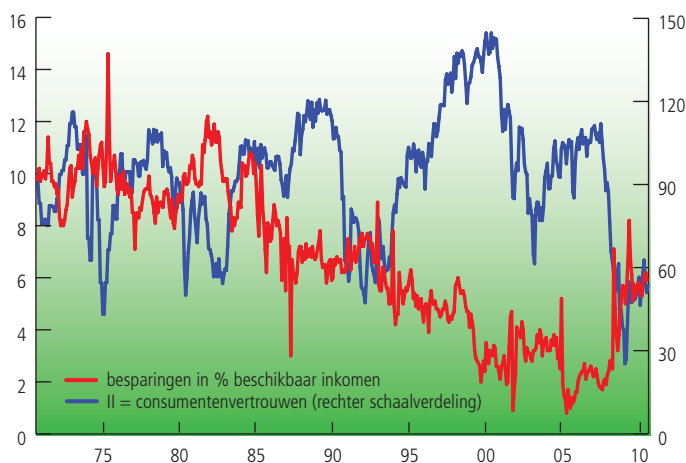
FED'S BOTTE WAPENS

Tijdens een recessie maakt de centrale bank lenen goedkoper. Na de recessie verhoogt ze de rente weer om te voorkomen dat de eco-

nomie te sterk groeit en de inflatie oploopt. In geval van de Amerikaanse recessies vanaf 1970 kwam de eerste verhoging gemiddeld twee jaar na het einde van de krimpperiode. Als de reactietijd nu ook twee jaar zou zijn, zouden we de eerste renteverhoging in juni volgend jaar mogen verwachten.

Niets zal echter minder waar blijken, want dit keer is namelijk alles anders. Na de genoemde 'balance sheet recession' zal de groei dermate laag blijven dat het gevaar van een recessie nooit ver weg is. De Fed zal zich dus wel twee keer bedenken voor ze de renteteugels aanhaalt. Sterker, ze gaf na haar laatste vergadering zelfs aan de economie extra steun in de rug te willen geven. Daartoe zullen monetaire beleidsmakers hun toevlucht nemen tot een tweede ronde van kwantitatieve verruiming. De centrale bank koopt dan staatsobligaties of hypotheekobligaties van de banken en die laat-

VS: besparingsgraad en consumentenvertrouwen

Verzekeringspremies tegen wanbetaling

